

ELECCIONS, GOVERNABILITAT I ECONOMIA  
Germà Bel  
(Publicat a *La Vanguardia*, 4 de Desembre de 2012)

És una sort escriure aquesta columna una setmana després de les eleccions del 25 de novembre, perquè és ara quan comença el temps de fer una lectura freda dels resultats i dels seus efectes sobre la governabilitat i l'economia. La meua és aquesta:

Primer, molts es preguntaven sempre què passaria el dia que a les eleccions autonòmiques es votés tan com a unes generals. Doncs ja ho sabem: 87 diputats de partits –CiU, ERC, IC i CUP- que proposen fer un referèndum amb o sense permís de les institucions centrals (86 fins abans), el que en podríem dir espai sobiranista. Per contra, 20 del partit –PSC- que admet fer un referèndum només si hi ha el permís d'institucions centrals (abans 28), i finalment 28 de partits –PP i Ciutadans- contraris a fer un referèndum (abans 21). Això configuraria un bloc de 48 diputats (abans 49) que – per activa o per passiva- situen la sobirania sobre el futur de Catalunya en el conjunt d'Espanya.

Per tan, les eleccions autonòmiques més votades, en les que la participació a la regió metropolitana de Barcelona és igual o superior a la mitjana catalana, i la zona amb menys participació ha estat les Terres de l'Ebre (!), confirmen una gran estabilitat de representació entre espai sobiranista i unionista. Sí que hi ha, tanmateix, alguna cosa que ha canviat: si l'anterior Parlament tenia 80 diputats a la dreta del centre, ara en són 69, mentre que a l'esquerra del centre augmenten fins a 57. Els de Ciutadans resulten més difícils de classificar en aquest eix. Per tan, el Parlament actual està menys a la dreta que l'anterior.

Si aquesta interpretació dels resultats, eminentment mecànica i per tan consistent amb la naturalesa de la democràcia (que exigeix que cada vot valgui el mateix que un altre, i que cap emoció o sentiment tingui més pes que un altre), és correcta, el nou govern de Catalunya hauria de reflectir aquesta majoria àmplia favorable a una consulta i disposada a re-equilibrar cap a l'esquerra la política econòmica. En aquesta direcció no sembla existir cap altra alternativa viable que un acord entre CiU i ERC.

Com que l'autonomia en la política econòmica és molt minsa, cal precisar que és en la política pressupostària on s'haurà d'arribar a acords forts entre els dos partits que han tret més escons a les eleccions. I com que el futur és dominat per la perspectiva d'un gran i inevitable ajust a 2013, hauran de trobar un nou equilibri entre augment d'impostos i retallada de despeses. És a dir, un tipus de debat similar al que es produeix a molts països en aquests moments. Això sí, en un context de menys autogovern i instruments de política que els que té a disposició un Estat. I –sobretot- amb una restricció indefugible: si les institucions catalanes no són capaces de gestionar les necessitats d'equilibri pressupostari en els anys immediats, la qüestió de la sobirania haurà d'esperar una nova generació...i una generació en política són trenta anys, si fa o no fa.